

67 років по тому
(закінчення. Початок у № 44, від 21 червня 2012 р.)

Європа, увесь світ у травні 1945-го салютували Великій Перемозі народів СРСР, країн антигітлерівської коаліції над гітлерівською Німеччиною, а трохи згодом – мілітариською Японією. У числі тих, хто, як міг, наближав її, був і молодий патріот, кулеметник білоруського партизанського загону Андрій Нестерович. 22 червня 2012 р. йому виповнилося б 90 років. 5 літ, як колишнього начальника райвідділу міліції, ветерана МВС не стало. Та пам'ять про сміливого народного месника, удостоєного ордена Червоної Зірки та медалі «За відвагу», талановитого керівника правоохоронців району, які були визнані кращими в Радянському Союзі, нагороджені Почесною грамотою МВС СРСР, живе в серцях вдячних сарненців. Царство Йому небесне, вічний спокій душі та низький доземний уклін за Його яскраве, жертовне, віддане людям життя.

...Рано-вранці, у вересні 1942-го, село Ворони оточили німці й поліція. Батько одразу зрозумів, що прийшла смерть. Але не про себе думав, а про дітей і дружину, яких мусив урятувати. Всіх жителів, від малого до старого, зігнали в центр села, де вишикували в колону по чотири й почали виводити з неї людей. Першими в списку були Андрій Нестерович, його старший син Олексій і ще 8 патріотів, їхніх друзів. Коли Нестеровичам зв'язали руки й ноги, молодший із них намагався протестувати. Але Олена Василівна стримала його: «Андрію-Андрію, біля смерті й ми з тобою...».

На краю села уже підготували могилу. Першим розстріляли Олексія, за ним ще вісьмох, і останнім - керівника групи Андрія Нестеровича. Ще не раз після цього односельцям доводилось бачити кров і смерть рідних і близьких, але перша братська могила надовго, а може й назавжди, залишилась у пам'яті кожного, хто стояв, опустивши голови.

Андрієм-молодшим усе більше оволодівали почуття помсти. Битись до кінця за батька й брата! За рідну землю! Спочатку пішов у місцеву партизанську групу, що згодом приєдналась до загону, яким командував офіцер- прикордонник Андрій Грабчак (Герой Радянського Союзу). Зараз, у мирний час, важко уявити випробування, які переживали народні месники. Година здавалась роком, а день — десятиліттям. Озброєний до зубів ворог постійно полював на партизанів. Думаєте, їм не було страшно? Але почуття обов'язку допомагало здолати страх, знайти сили й мовчки робити свою справу.

Кругом, де загрожувала небезпека, з'являвся з кулеметом Нестерович, який мужністю та вмінням вести вогонь «на поразку» вселяв віру в успіх. Він умів підняти дух побратимів і знайти для них теплі слова. Не смерть його тоді лякала. З думкою про неї, як щось невідворотне, давно змирився. Тяжко було покинути цей світ безіменним, далеко від рідних, оточеним і зацькованим ворогами. Лише віддати своє життя за найдорожчу ціну, роздумував Андрій - останнє, що можна зробити для своєї країни. Він був простим чорноробом війни, рядовим бійцем, і так хотів сказати Батьківщині, що готовий за неї померти.

Андрій Нестерович розповів мені всю історію свого цікавого, але нелегкого й складного життя. Багато говорив про подвиги товаришів, захоплювався їхньою мужністю, а про себе мовив скромно: «Як і всі. Бився». Та ті, хто знав його, називали справжнім героєм партизанського загону. Все, що довелось йому перенести в роки окупації, залишилось священним і страшним спомином.

Відгрімилі залпи війни. Але пам'ять зберігає все. Скажімо, як довелося бути учасником Орлівської операції, що отримала умовну назву «Кутузов». Тоді мали завдання зупинити й надовго затримати ворожі війська, вдаривши по залізничних комунікаціях. Ніби вчора, перед очима постають дні, заповнені боями, рідні обриси братів по зброї, зякими в 1942-1944 роках. По-різному склалися їхні долі, але всі вони з честю та гідністю радянського громадянина пройшли через усі випробування.

Петро Лубенніков

